دَ پښتو حروف تهجی دَ زده کړي دَ پاره

منظومه

دَ پښتو قاعده

ليکوال

مولانا احمدعلی مردانی

ناشر

اسلامی ادبی تولنه

0312-9818511

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم اللّٰه الرحمٰن الرحیم

وصلی اللّٰه تعالیٰ علی النبی الامّی

دَ ,, ا ،، بیان

الف نیـــــغ هـــــــر دم ولاړ دے
ورتـــــه ګـــــوره سَـــم ولاړ دے
نـــــه وي مـــلاست دغـــــه الف
نـــــه وي نـــاست دغـــــه الف
پـــــه صـــورت نیـــغـــه چـــوکـــه ده
یـــوه کـــرښـــه پـــه صـــفـــحـــه ده
نیـــغـــه کـــرښـــه تـــل ولاړه
حـــق چـــي ستـــاوي هـــغـــه غـــواړه
سَـــم ولاړ پیـــن او قـــلـــم دے
ورســـره پـــه شـــکـــل سَـــم دے
دا صـــــورت تـــــل دَ الف وی
حـــقیـــقـــت تـــل دَ الف وی
کـــهٔ امـــرود دے کـــهٔ انـــار دے
شـــورو دي ســـره هـــر بـــار دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

له الف نه جوړ انار دے
طاقتور دے مزيدار دے
رنګ ئي سور لکه دَ ويني
مينځ ئي ګوره داني دار دے
جوړ الف نه ټکي اَم دے
خوږ دَ هر بنی آدم دے
رنګ ئي زيړ ، هلوکي غټ دے
په طبيعت سره ګرم دے
سر کښي دَ انګور ، اچار
شوروکښي دے دَ انکار
دَ اللّه سره په سر کښي
الف تل اُوسی هر درکښي
ابتدا کښي دَ اسلام
سر کښي الف دَ انعام
په امرود کښي دے اول
اول ټکي دَ اصل
سر کښي دَ اګي الف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سـرکښـې دَ ابـى الف
دَ اکـوږ تـکـى پـه سـرکښـې
الف ښـکـارى لـراو بـرکښـې
دَ اوښ تـکـى ابتـدا کښـې
ورسـره الف دُنيـا کښـې

....

دَ ,, ب ،، بيان

پـه صـورت کښـې ,, ب ،، کشتـې ده
ذريـعـه ښـه دَ سـورلـې ده
يـو نـقـطـه ددې نـه لانـدې
,, ب ،، نـقـطـه نـه لـرى بـانـدې
ورتـه ګـوره ,, ب ،، ده مـلاسـتـه
يـا دمـه دَ هـر نـاراسـتـه

.... مثالونه ....

ب پـه سـرکښـې دَ بـازار ده
ب پـه سـرکښـې دَ بيـمـار ده
بـس ، بـاچـا ، بسـکـټ ، بـرګـر

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب لري هريو په سر

سر کښي ب دَ بلاك ، بنګلي ده

سر کښي ب دَ بستري ده

ب باجه کښي ده بجلي کښي

ب په سر کښي ده بيسنډي کښي

ب په سر کښي دَ بنګال ده

ب په سر کښي دَ بلال ده

بينك دا ب ده برياني کښي

سر کښي ب ده بادشاهي کښي

دَ بستي په سر کښي ب ده

برياني کښي دَ مزي ده

بي نه بُرش دَ جهان جوړ دے

دَ ويختو له حيوان جوړ دے

پلاستېك نه هم هرخوا ته

دا په هريو مكان جوړ دے

بي نه بطحي دَ جهان دی

دا خوشحاله په ميدان دی

دا په زمكه په اويو کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا اُوسي زمونږ كوخو كښي

....

دَ „ پ ‟ بيان

پ دَ لاندي تكى دري وى
نور به شكل ئي دَ بي وى

.... مثالونه ....

پياز، پينسل دَ پالك سر كښي
پ راځي په لر او بر كښي
ابتدا كښي پ پارتي كښي
ابتدا كښي پ پيالي كښي
پالنګ پ سره دے پان
پ سره دے پاكستان
پارك، پاپړ، پالش دَ پ نه
ځان خبر ساته له دي نه
پي سره جوړه پيالي ده
ګرمه، پخه په كښي چي ده
كله كله ورته ګورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډکه ډکه چي له پي ده
جوړ پکي دَ تکي پي نه
دا هوا راځي له دي نه
په بجلي باندي دَ کار دے
خالي نه دے له فائدي نه

....

دَ „ ت ،، بيان

ت جوړيږي هم دَ بي نه
اول تکي لرکړه دي نه
پاس په ت کښي تکي دوه وي
هر يو ت په دي خائسته وي
ورسره تبر جوړيږي
ملاسته دا ليکلے کيږي

.... مثالونه ....

ت تحفه کښي ده په سر کښي
ت توبه کښي ده په سر کښي
په تاريخ کښي ت اول ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدام دا حصه دَ تَل ده
دَ ترکی په ابتدا کښې
ت به وویني په دُنیا کښې
تسبیح سره په آغاز کښې
لیك لري په خپل انداز کښې
سر کښې ت په ترانه کښې
تیل ، سره ټکي تاله کښې
سر کښې ت ده تلاوت کښې
ده آخر کښې آخرت کښې
تې نه تبر دَ جهان دے
ضرورت دَ هر انسان دے
دا ځنګل کښې پکاریږی
قیمتي دغه سامان دے
تې نه تله تول دَ پاره
دَ هر چا ده مددګاره
په دُکان کښې دَ انسان وی
نه ده نه ده دا بیکاره

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ټ “ بیان

ټ له ت نه شے جوړولے
کۀ ته لږ شے شان کړولے
چي کنډه ت ته په مَلا شی
ټ به جوړه د دُنیا شی
په صورت کښي سَمه تي ده
دالیکلي تا چي ټي ده
په کنډي، والي بدله
راروانه له ازله

.... مثالونه ....

ټینك او ټپ هم په ټریکټر کښي
ټ اول ده په ټینکر کښي
ټ په سر کښي هم دَ ټال ده
ټاټ، ټکټ کښي دا هر حال ده
ټیسټ په ټی وی، په ټوکري کښي
ټ ده سر کښي په ټرالي کښي
ټ په سر کښي دَ ټافي ده
په ټریفك کښي په خپل ځائي ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټپي سره ټوپي دَ سر ده
په سر كړے هر بشر ده
دَ ګرمي نه حفاظت دے
حفاظت له يخ اثر ده
ټپي سره سور ټماټر دے
دستياب په لراو بر دے
دا خوراك زمونږ دَ ټولو
په دُوكان كښي پروت بهر دے

....

دَ „ ث “ بيان

ث دَ پاسه ټكى دري وى
خنګ چي ټكى دري دَ پي وى
فرق دا دے دغه پاس وى
لاندي پ كښي په اساس وى

.... مثالونه ....

دَ ثانى په سر كښي ث ده
خالى كله دَ فائدي ده؟

سرکښې ث ده مدام ثنا کښې

دَ ثالث سر ابتداء کښې

ثوبیه ده ثمینه ده

اول دلته ث پرته ده

د وارث تکی اخر کښې

دَ حارث تکی اخر کښې

په ثاقب کښې ث اول ده

دَ ثواب په سر کښې تل ده

ثقافت له ث شورو دے

دا بیان دَ یادیدو دے

ث ثبوت سره په سر کښې

همیشه ښکاری هر در کښې

ثي نه تکي جوړ ثمر دے

طاقتور دے ، طاقتور دے

منډې ډکې دی له دې نه

دا صحت له دَ بشر دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ پنځو ټکو خاندان

دَ پنځو ټکو دا کور دے
يو ئي شکل په هر لور دے
په صورت کښې ټول يو شان دی
په نقطو بيل په جهان دی
دغه بې او پې او تې ده
ټې سره په خوا کښې ئې ده

....

دَ ” ج “ بيان

جيم ته ګوره پاس سپوږمې ده
پاس لکې ئې ده نرې ده
يا صورت ئې سَم دَ لور دے
دغه جيم دَ کلي کور دے
مينځ کښې ټکي يو نقطه وی
دَ هر جيم دغه حصه وی
تش يو خال ئې په بدن وی
ورسره ښکلي ئې تن وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

جـنـوري هـم پـه جـادوپـه جـادو کښي
جيـم شـامـل دے پـه جـارو کښي
جـوړلـه جيـم نـه تـهـکـي جـج دے
پـه اخـر کښـي جيـم ډ حـج دے
سـر کښـي جيـم ډ جـام او جـال دے
جيـم پـه سـر کښـي ډ جـلال دے
جګ ډ جـون ، جـواب پـه سـر کښـي
ډ تـهـکـي جـنـاب پـه سـر کښـي
جيـم پـه سـر کښـي ډ جهـاد دے
دا آغـاز دے دا بُـنـيـاد دے
ډ جـوس جيـم نـه ابتـدا وي
سـر کښـي ډ جـولائـي دا وي
ډ جـفـا پـه سـر کښـي جيـم دے
ډ جـزاء پـه سـر کښـي جيـم دے
ډ جـوسـر ، جـامـن پـه سـر کښـي
جيـم مـدام وي پـه هـر در کښـي
سـر کښـي جيـم دے ډ جـنـت

(c) ketabton.com: The Digital Library

جيـــــم دے ســــــر کښـــــــي دَ جـــــدَت
ســــر کښـــي جيــم دے دَ جـــاپـــــان
جيـــم دے ســــر کښـــي دَ جــــانــــان
ســر کښــي جيــم دے پــــه جـذبـــه کښـــي
پــــه جـــنـــون کښـــي ، جــزيـــره کښـــي
جيـــــم ســــــره تـــکـــــي جهـــــاز دے
الـــوتـــونـــکـــي لــــکـــــه بــــاز دے
ذريــــعـــــــــه دَ تــــلــــــو راتـــلـــــو ده
ډيـــــــــــــــــــراُوچـــــــــــت ددهٔ آواز دے
دَ جهـــنـــډي دے جيـــم پـــــه ســر کښـــي
پــــــره بــــــره وي هـــــــــر در کښــــــي
زمـــونـــــږ دوه رنـــګــــــه جهـــنـــډه ده
دا بـــــه څـــنـــګ وي ستـــــا نــظـــر کښـــي

....

دَ ,, څ ،، بيان

پـــــه پښتـــو کښـــي تـــکـــي څيــم دے
پــــــــه صـــــورت ســـــره تـــول جيـــم دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

وجود څه لري په مینځ کښې
نقطه نه لري په مینځ کښې
همزه بره ئې په تن وي
دغه ځیم د هر وطن وي
د جیم ، ځیم یو خاندان دے
د هریو جُدا مکان دے
د هریو جدا آواز دے
مینځ ، اخر دے که آغاز دے
ځیم د زي آواز یوشان دے
خو بیل ئې خاندان دے

.... مثالونه ....

ځائې کښې ځیم دے په اول کښې
دا مدام وي دي محل کښې
ځیم په سر کښې د ځنګل دے
ځناورو لره کور خپل دے
ونې ډیرې دی بې شمیره
علامت ئې دغه تل دے
ځیم د ځوان په ابتدا کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا الوستي شي په دُنيا کښي

دَ خزان په شان تيريږي

ځواني نه ښکاري بابا کښي

....

دَ ,, چ ,, بيان

مينځ کښي دري تکي دَ چ وي

ځيم کښي بره تکي دري وي

نور صورت ئي تول دَ جيم دے

نه دا چ ده ، نه دا ځيم دے

تل ئي مينځ کښي دري نقطي وي

جيم نه بيل مدام په دي وي

.... **مثالونه** ....

دَ چميار په سر کښي چ ده

دَ چنار په سر کښي چ ده

سر کښي چ مدام دَ چال وي

ستا کة دي تکي ته خيال وي

چ سره آغاز دَ چين دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورســــــــره تـــكـــــي حسيـــن دے

دَ چــــــالاك پــــــــه ابتــــدا كښــــي

چ دَ چـــــاك پــــــه ابتــــدا كښـــــي

دَ چــــاكـــليـــــټ دَ چـــــار شـــورو كښـــي

ځ راځــــــى پــــــه دي مـــوقـــعـــو كښـــي

خـــــرڅ كښــــي ځ پــــــه اختتــــــام ده

كُـــڅ او پــــرڅ كښـــي ښــــه تــمـــــام ده

دَ چـــــرګ ســـــر كښـــي چـــي مـــدام وى

خـــوښ مـــــدام دَ خــــــاص او عــــــام وى

دا ســـحــــروائـــــى بـــــانـــګـــونـــه

نـــــــــوره شپـــــــــــــــــــه ددۀ آرام وى

چـــي چتـــري ســــره پــــه ســـر كښـــي

نــــه ښـــكـــاريـــږى دا پــــه نــمــر كښـــي

هــــركـــلــــــه چـــي بــــاران راشـــى

راښـــكـــــاره شـــى لــــــر او بــــر كښــــي

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ "څ" بيان

څيم کښې بره ټکي دري وي
څنګ چې مينڅ کښې دري دَ ج وي
نور صورت ئې ټول دَ جيم دے
په نامې سره دا څيم دے

.... مثالونه ....

څيم څپلي سره په سر کښې
دا دے تل وي ستا نظر کښې
حفاظت په دې دَ څپو وي
پکارېږي هر سفر کښې
څيم څادر سره په سر دے
پټ په دې سره بشر دے
دَ هر چا ډېر پکارېږي
زنانه ده او که نر دے

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ح “ بيان

سَــم د جيــم پــــه شــــان دا حــــي ده
دا صـــفـــــا ده بـــي نـــقـــطـــي ده

.... مثالونه ....

حــوض ، حـمـــام جــوړ دے لـــه ح نـــه
ځـــان خبـــر ســـاتـــه لـــه دي نـــه
ســـر کښـــي ح تـــل ذَ حـــاجـــی ده
ابتـــــدا ذَ حــــلــــوائـــــی ده
ح ســــره جـــوړ حــکـــومـــت دے
ح ســــره حـــق ، حـــقيـــقـــت دے
ح ســــره حســـن ، حسيـــن دے
ح اول ده پـــه حــلـــقـــه کښـــي
پـــه حــکـــم ، تـہـکـــی حـصـــه کښـي
ذَ حســـن ده ابتـــدا کښــــي
ذَ حسيـــن ده پــــه ويـــنـــا کښـــي
حـــي شـــورو کښـــي ذَ حـــلـــواوی
خـــوښـــه دا زمـــا او ستـــاوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

حلوائی سره دُکان کښي
مدام دلته په دُنیا وی

....

دَ „ خ ،، بیان

دا چي ح پسي دا خ ده
بیله کله له نقطي ده؟
یو نقطه ئي پاس په تن شته
دَ خ داصورت بدن شته
نوره تپوله سَمه خ ده
تالیدلے چي خنګ ح ده
مشران هم داسي وائی
کشران هم داسي وائی
یو نقطه دَ خ په سروی
که ستا سرته ئي نظروی

مثالونه

سر کښي خ دَ خلافت وی
خ سر کښي دَ خیریت وی

دَ خادم، خالي په سرکښي
همیشه وي خ خبر کښي
خ سره جوړ خاندان دے
خوب، خالد سرکښي دَ خان دے
سرکښي خ مدام دَ خال ده
په آغاز کښي خ دَ خیال ده
خټکی په سرکښي خي ده
دا میوه ښه دَ فائدي ده
بدن ته غټوی دا
میوه یاده تل په دي ده
خُرماني سره خي سرکښي
دا به تل وی ستا نظر کښي
مزیداره ښهٔ میوه ده
پټه مه اُوره څادر کښي

....

په „ح“ او „خ“ کښي ظاهري فرق

یو نقطي سره دوی بیل دي
یو ریو شان په هر محل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاس په خ بره نقطه وی
دَ ح پاکه پاس حصه وی

....

دَ شپږو تکو خاندان

شپږ دا تکی څنګ په څنګ دی
هم جدا دی په يو رنګ دی
جيم ته ګوره پاس سپوږمۍ ده
خو په تن ئي پاس لکي ده
چې صورت ئي سَم دَ لوروی
دا به جيم دَ کلی کوروی
مينځ کښې تکي دَ هر جيم وی
همزه بره په څيم وی
نور په شکل دوی شان دی
دوی دَ يو کور خاندان دی
مينځ کښې دري تکی دَ چې وی
څيم کښې بره تکی دري وی
ح او خ دواړه يو شان وی
بس جُدا په يو نشان وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ح خـالـی لـه هـر نـقـطـي نـه
څـان خبـر سـاتـه لـه دي نـه
خ نـقـطـه لـری پـه سـر
ورتـه اوکـړه لږ نـظـر
یـو نـقـطـي سـره دوی بیـل دی
نـوریـوشـان پـه هـر مـحـل دی
پـاس پـه خ بـره نـقـطـه وی
دَ ح پـاکـه پـاس حـصـه وی
شپـږ دا ټـکـی څـنګ پـه څـنګ دی
هـم جُـدا دی ، هـم یـو رنګ دی
پـه نـقـطـو لـه یـو بـل بیـل دی
مـحـلـونـه ئـي بـدل دی
پـه شـکـلـونـو ټـول یـو شـان دی
پـه نـقـطـو بیـل پـه جهـان دی
آوازونـه ئـي بـدل دی
ځـکـه دا حـرفـونـه بیـل دی

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ د “ بيان

تيت وي تيت هغه هر حال
مَلا کړه لري دا دال
نه نقطه ئي په صورت شته
تل ئي دغه شناخت شته

.... مثالونه ....

دال په سر کښي دَ دادا دے
څنګ چي سر کښي دَ دانا دے
دال هر خوا ته په دُعا کښي
دال دوات سره دُنيا کښي
مدام سر کښي دَ درزی وی
جوړه دال نه دوائي وی
دال په دين کښي په دربار کښي
داغ کښي دال ، مدام ديدار کښي
ديګ له دال نه جوړ هر خواته
مَلا دَ داغ دَ دليل ده ما ته
دال په دوست کښي تل په سر وی
درد کښي دال په لر او بر وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دال دُکــــــان کښـــــي مــــلاويـــــږي
دال دربـــــــان کښــــي مــــلاويـــــږي
دروازه کښـــــــــــــــــــــي دال اول دے
ضــــــــرورت دَ کـــــور مــــحـــــل دے
الـــمـــــارو کښـــي پــــه کـــړکـــو کښـــي
بــــــــس صـــــورت ئـــــي لږ بـــــدل دے
دال پـــــــــــــه ســــــر کښـــــــي دَ دوات دے
بـــنـــد بـــوتـــل دَ ښـــــه صـــفـــات دے
حـــفـــاظـــت دَ ســيـــاهـــي کـــړي
داســــــــي دلتــــــــــــــه ددهٔ ذات دے

....

دَ ,, ډ ,, بيان

دال پســــــــــــے مــــــــحـــــــــل دَ ډال دے
پــــــــه صـــــورت ســــــره سَـــــم دال دے
بـــــــس کـــــنـــــډه لــــــري پــــــه تــــن دا
بـــــي نـــــقـــــطـــــو دلتـــــــــه بـــــدن دا
دا حــــــالــــــت دَ هـــــــــريــــــو ډال وي
پــــــټ لـــــــه چـــــا نـــــه ددهٔ حـــــال وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

ډانګ کښي ډال په ابتدا کښي

ډول کښي ډال دے وینا کښي

ډاك کښي ډال مدام په سر وی

ډرم کښي ډال په لر او بر وی

ډال ډیره کښي په ډولي کښي

ډال دي سر ته په ډکري کښي

سر کښي ډال به دَ ډالر وی

سر کښي ډال دَ هر ډاکټر وی

ډال په سر کښي دَ ډولکی وی

سر کښي ډال دَ ډکډوکی وی

ډال په سر کښي دَ ډبی دے

څیز په دي بیچ قیمتی دے

رنګ په رنګ دا په جهان دی

دا اعلا هم، دا ردی دے

ډول سره دے ډال په سر کښي

غم کښي نه وی لر او بر کښي

په ښادو کښي وی مدام دا

(c) ketabton.com: The Digital Library

راښکاره شي په نظر کښي

....

دَ „ ذ ،، بيان

ډال پسې محل دَ ذال دے
يو نقطه لري نوردال دے
يو نقطه لري دَ پاسه
ذال جوړيږي ستا دَ لاسه
مَلا ئي تيته هر ساعت وي
دا دَ ذال تل حقيقت وي
خال ، نقطه ئي پاس په تن ده
نخه يو ئي په بدن ده

.... مثالونه ....

ذخيره کښي ذال په سر دے
کار اعلا بنيةٔ دَ هنر دے
دا چي نن خه ذخيره شي
دا صبا لره توښه شي
ذال په ذکر کښي اول دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ سکون دغه عمل دے
څنګ چې ذات او ذريعه ده
ذال سره ذهين ذائقه ده

....

دَ „ ر “ بيان

دغه ناسته کېږه ري ده
خالی دا له هر نقطې ده
سَم دَ لور پشان کېږه ده
يا سپوږمې نري وړه ده
چړهائی سَمه دَ لار ده
چړهائی دَ کلی ښار ده

.... مثالونه ....

سر کښې ر دَ ريل ، رسې ده
مينځ کښې ري دَ الماري ده
رده راز کښې په رفتار کښې
راخر کښې په بازار کښې
رومال کښې په ريښم کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ســـر کښېـــي ري ده پـــــه رحــم کښــي
رنګ کښـــــي ري مــــدام اول کښـــــي
پــه خپـل ځــائي مـخـصـوص مـحـل کښـي
ري اول ده پـــــــه رکشــــــــه کښـــــي
وی مــــدام دغـــي حـــصـــي کښـــي
ښـــــهٔ ســـورلــي زمـــونـــږ دَ تهـــولـــو
دَ ورو ، لـــــويـــــو ، هـــمـــــخـــولـــو
ري راځــــــــی دَ ريــــل شــــورو کښـــــي
چـــرتـــــه کيـــنـــه ئـــي ډبـــو کښـــي
سَـــم دَ غـــوا پــــــه شـــــان آواز ئـــي
سَـــم دَ مــــار پـــــه شـــان انــداز ئـــي

....

دَ ,, ړ ،، بيان

چـــــي کُـــنـــــډه وړه پـــــــه ري شـــــی
جــــوره هـــلـــــــه سَـــمـــه ړي شـــی
دا پـــــــه ښــــی طـــــرف مـــدام وی
هـــلـــــــــه ړي بـــــــــه دَ کـــلام وی
نـــور صـــــورت ئـــــي تهـــول دَ ري دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا بيـــــــــــــان چـــــــــي تـــــــول دَ ړي دے

.... مثالونه ....

ړي دَ رونـــــــد ســـــــــره روانــــــــــــــه

مـــلـــکـــرتيـــا ئـــي لـــه پـــخـــوانــــه

نـــــه څـــــه ښـــکــــاري ورتـــــه دلتــــــه

نـــــه څـــــه ښـــکــــاري ورتـــــه هـــلتـــــه

ړپــــــه جـــوړ کښـــي پـــــه اخـــرکښـــي

تـــکـــــي زوړ کښــــي پـــــه اخــــرکښـــي

....

دَ ,, ز ،، بيان

چـــي نـــقـــطـــه ري تـــه پـــه ســـرشـــي

زي پـــــــه شـــکـــل بـــــرابـــــرشــــــي

چـــي نـــقـــطـــه کـــلـــه پـــه ري شـــي

هـــــلـــــه شـــکـــل جـــوړ دَ ژي شــــي

دا نــــقــــطـــــه دَ رادَ پـــــاســـــــــه

شـــــــابـــــــه زي نيســــــه دَ لاســــــه

چـــــړهـــــائـــــي دَ لـــــوبـــــو سَـــمــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ر، ړ، ز ده مــــــحتـــــرمــــــه

.... مثالونه ....

زې زنـــخيـــــر ســـره تــــړلـــے
مــــا مـــدام داســـې ليـــدلـــے
دا دَ اوسپـــــنـــــې کـــــړے وی
دا تــــه نــــه پيــــژنـــې ولــــے؟
زې پــــــه ســـر کښـــې دَ زمــــری ده
ورســـــره ګـــــرانــــــه دوستـــــی ده
ځـــــنــــاور خـــو ځـــنــــاورو وی
دَ انســــان ميــــنــــه خــــوبــــی ده

....

دَ „ ژ ‘‘ بيان

چـــې نـــقـــطــې شــی درې دَ پـــاســـه
زې شـــــی جــــوړه ســـم دَ لاســــــه
نـــور صــــورت ئـــــې تهـــول دَ رې وی
دا چـــــې دلتـــــه جــــوړه ژې وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

ژۍ دَ هـــــــرژۍـــــــي مـــــلـــــګـــــرے
کـــــلـــــه کـــــړی خبـــــرے
دَ انســـــــــــــان وی دَ حيـــــــــــوان وی
دا ګـــــواه دے ښـــــــار او کـــــلـــــــے

....

دَ ,, ږ ،، بيان

چـــــي شـــــکـــــل ســـــمـــــه ږي ده
پـــــه نـــــامـــــي ســـــره دا ږي ده
لانـــدي بـــانـــدي ئـــي نـــقـــطـــي دی
نـــخښـــــانـــــي دغـــــــه دَ ږي دی

.... مثالونه ....

ږي مـــــلـــــګـــــري دَ ږلـــــي ده
دَ بـــــاران ســـــره يـــوځـــائـــي ده
کـــــلـــــه کـــــلـــــه وی بـــــاران کښـــــي
مـــدام نـــــه وی پـــــه جهـــــان کښـــــي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ر، ړ، ز، ژ، ږ ،، خاندان

ري او ړي ورپسې زي ده
ژي سره په خوا کښې ږي ده
دَ پنځو تکو دا کور دے
شکل یو ئي په هر لور دے
په نقطو، کنډي جدا دی
چې دا څومره تکی دا دی

....

دَ „ س ،، بیان

دري ئي غابښي په اول دی
د یو کندي په محل دی
نه نقطه ئي شته په تن
پاك له خال نه ئي بدن
په نامې سره دا سین دے
ورته ګوره ښۀ حسین دے

.... مثالونه ....

سین په ستورو کښې مدام وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بــــره وروستـــو لــــــه مـــــاښــــام وی
دَ رنـــــــــا دا وســيــــــلــــــــه ده
دَ رنـــــــا ښــــــــــهٔ ذريـــــعـــــــه ده
پـــه سپــوږمـــي کښـــي ســن تـمـــام وی
پـــــه نـــظـــــردَ خـــــاص او عــــام وی
دا کـــــمـــيـــــــږی يـــــا غتـيـــــــږی
بــــره تـــــاتـــــه چـــي ښـــکــــاريـــږی

....

دَ „ ش ،، بيان

شيـــــن لـــــــه سيــــن لـــــــه لږ جُـــدا دے
بيـــل پــــــه دري نـــقـــطـــو صـــفــــا دے
دري غــــــاښــــونــــــه هــــم دَ شيـــن وی
څـــنـگ چــــي دري غــــاښــــه دَ سيـــن وی
دري نـــقـــطـــي ئـــي پـــــه غـــاښــونـــو
يــــــادکـــــړه دا لــــــه کتـــــابـــونــــو

.... مثالونه ....

شـــــــــادونــــــا ستـــــــه شيـــن ســــــره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

شکور سره ، ګبين سره ده
شين شورو کښې دَ شادو وى
ښه ښکاره دا په کتو وى
شکور کښې شين مدام شورو کښې
ښه اسان دے په لوستو کښې
شکور جوړ شوے دے روټولـه
دا جوړ شوے دے ژوندوله

....

دَ „ ښ “ بيان

دا په شين پسے چې ښين دے
په صورت سره سَم سين دے
لاندې باندې دوه نقطې دى
دَ مينځ غابښ سره نزدې دى

.... مثالونه ....

ښين دَ ښکر مدام په سر وى
دا په سر دَ ځناورو وى
غوا ، غوائى ته نظر اُوکړهٔ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښکر دَ ميخي برابروی
ښخه کور کښي ناسته ښه وی
په دي ناسته دا درنه وی
هر طرف ته دي دا نه ځی
هسي نه چي بيا خفه وی

....

دَ „ س، ش، ښ" خاندان

سين او شين دے او که ښين دے
هر يو تکي ډير حسين دے
چي دَ سين تکی دري مَل شی
سين په شين سره بدل شی
لاندي باندي که نقطي وی
ښين به جوړ په قاعدي وی
دري غابښونه ئي په تن وی
که دَ سين، شين، ښين بدن وی
يو ددوی دے خاندان
بيل آواز ئي بيل ئي شان

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذَ „ ص „ بيان

وريـــــــــي تـــــکـــــي دے صـــــــــاد
ذَ نـــــقـــــطـــــي نـــــــه دے آزاد
ذَ مهـــــی پـــــه شـــــان ئـــــي ســـــر دے
دا بـــــي خـــــلـــــي دے بـــــي وزر دے
نـــــور صـــــورت ئـــــي تـــــول ذَ سيـــــن دے
ښـــــکـــــلـــــي صـــــاد دے بهتـــــريـــــن دے

.... مثالونه ....

صـــــاد پـــــه ســـــر کښـــــي ذَ صـــــابـــــون دے
ضـــــــــــــــرورت د دي ژونـــــــــــــدون دے
ذريـــــعـــــــه ښـــــــه ذَ پـــــــاكـــــي ده
چـــــي بـــــدن پـــــاك وی ســـــکـــــون دے
ذَ صـــــنـــــدوق پـــــه ســـــر کښـــــي صـــــاد وی
ذَ لـــــرگـــــی هـــــم ذَ فـــــولاد وی
شتـــــه واړه او لـــــوئـــــي دُنيـــــا کښـــــي
صـــــاد تـــــکـــــي ئـــــي ابتـــــدا کښـــــي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ض " بيان

صـــــاد پســــے دَ ضـــــاد مـــقـــام دے
پيـــــژنــــدلــــے خـــــاص اوعـــــام دے
بيــــل جُــــدا دے ضـــــاد لـــــه صـــاد نـــــه
پـــــه نـــقـــطـــي يَـــو لـــــه بُـــنيـــاد نـــــه
پـــــه هـــــر ضـــــاد بـــــره نـــقـــطـــــه وی
ضـــــاد ددي تــــکـــــی نـــــامــــــــه وی
صـــــــاد اوضـــــــاد دواړه يـــــو شــــــان دی
پـــــه نـــقـــطـــي بيـــل پــــــه جهــــان دی
يـــــو ئـــــي کـــــور يـــــو خـــــانــــدان دے
دَ هـــــــريـــــــو جُــــــدا پهـــــچـــــان دے

.... مثالونه ....

ضـــــاد مـــــدام دَ ضـــعيف ســــــر کښـــــي
دا مــــدام ســــــــاتــــــــه نـــظـــــر کښـــــي
تـــــل ددوی خـــــدمــــــت پـــــکــــــار دے
تــــــاســــــره کـــــــة مَــــل پـــــــه لار دے

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ط ‚‚ بيان

ضاد پسې مقام دَ طې دے
دَ الف لاندې مهې دے
دَ مهي په سر الف دے
تل په دغې در الف دے
داسې طې ليکلې کيږي
دا به تا نه هيريږي

.... مثالونه ....

دَ طوطې په سر کښې طې ده
په ظروف کښې چې خنګ ظې ده
دَ هر توکي خپل مقام دے
خپل آواز ئې ښه تمام دے
دَ طاؤس په ابتدا کښې
طې راغلې مدام دُنيا کښې
په حُسن ښکلا ياديږي
خپو ته ګوري خفه کيږي

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ ,, ظ '' بيان

طـــي ســــره پــــه خـــنګ کښـــي ظـــي ده
بيـــلـــــه طـــي نـــــه پـــــه نـــقـــطـــي ده
نـــوره طــــــي تـــــل پـــــــــه صـــــورت ده
ښــــــــه ښــــکـــــاره دا هـــــرســـــاعــــت ده

.... مثالونه ....

دَ ظـــــــــــروف پـــــــــــه ابتـــــــدا کښـــــــــي
ظـــــي راځـــــی مـــــدام دُنيـــــــا کښـــــي
دغـــــــــــــه لـــــــوښــــــی دَ جهـــــــــان دی
کــــــورکښــــــــي دا دَ هــــــــرانســـــــــان دی

....

دَ ,, ع '' بيان

عيـــــن تـــــــــــه ګــــوره پــــوره لـــــورد ے
زميــــــنـــــــدار ســــــره پـــــــــــه کـــــورد ے
شَـــــــــــمـــــــــــــــــه تـــــوره دَ ميـــــدان ده
يـــــــا ســپـــــوږمـــــي دَ پـــــاس اســـــمــــــان ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

.... مثالونه ....

ذَ عـقـاب تـہ کـې لــه عين نــه
عـام ، عـذاب تـہ کـې لــه عين نــه
ورتــه ګـوره پــه کښـې عيـن تــه
ګــوره وروره ! پــه کښـې عيـن تــه
دا عيـنـك چـې ذَ نـظـر دی
دا عيـنـك چـې ذَ بشـر دی
پــه آغــاز کښـې پــه کښـې عيـن دے
پــوهـه خـلـق تـہول خبـر دی

....

ذَ ,, غ ،، بيان

غيــن پــه عيــن پــه سـے مـدام وی
پــه نـقـطـې تـہ کـې تـمـام وی
غيــن نـقـطـې سـره جُـدا دے
غيــن چـې دلتــه کښـې ادا دے

.... مثالونه ....

غيــن ذَ غـوا تـہ کـې شـورو کښـې

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړ کښې دا ټکي شوروړ کښې
ورته غور او فکر اُوکړه
غين صفا ټکي شورو کښې

....

ذَ „ ف ،، بيان

ف صورت کښې ټوله بې ده
خو جُدا صرف په خلې ده
خلې سره ئې دائره ده
دائرې باندې نقطه ده
ښې طرف ته ئې سر پروت دے
داسې ښکارې بشر پروت دے

.... مثالونه ....

فې په سر ذَ فوارې ده
مينځ کښې دا ذَ باغيچې ده
فواره حُسن ښکلا ده
ډيره ډيره ذَ فائدې ده
فې آغاز کښې ذَ فټبال ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فـائده مـنـده دا هـر حـال ده
مـيـنـغ ، شـورو پـه انتهـا کښـي
فـي راتـلـي شـى پـه دُنيـا کښـي

....

دَ „ ق ،، بيان

ف پسـي دَ ق نـمبـر دے
هـر اُسـتـاذ پـوره خبـر دے
غـونـډ مـونـډ دے دَ قـاف صـورت
کـه تـه غـواړے حـقيـقـت
ښـى طـرف تـه دائـره ئـي
څـنګ پـه څـنګ بـره نـقـطـه ئي
دوه نـقـطـي ئـي دى پـه تـن
دا وجـود ئـي تـول بـدن

.... مثالونه ....

قـاف قـالـيـن کښـي پـه قـلـم کښـي
پـه قـمـيـص پـه هـر قـدم کښـي
پـه قيـنـچـي او پـه قبـضـه کښـي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قاف لری اول حصه کښې
قاف په سر کښې دَ قران دے
قاف قانون کښې ښه عيان دے
سر کښې قاف دے په قبله کښې
قافله ، قوم ، قصيده کښې
ابتداء کښې راځی قاف
انتها کښې راځی قاف
کله کله مينځ کښې دا وی
په لوستو له کاف جُدا وی

....

دَ „ ك ،، بيان

قاف پسې دَ کاف مقام دے
دَ تېرك شكل ئې تمام دے
نه ئې مخه نه تيرونه
داسې ډير شته دے ځيزونه

.... مثالونه ....

کاف په سر کښې دَ کتاب دے

سر کښې دَ کدو، کباب دے

سر کښې کاف دے په کرسي کښې

اول تہ کې کراچې کښې

سر کښې تہ کې دَ کمبل دے

په کامل کښې دا اول دے

کاف په سر کښې دَ کشمير دے

شورو تہ کې دا دَ کهير دے

دَ کنجوس تہ کې اول دے

په کالج کښې سر کښې تل دے

دا اول تہ کې دَ کال دے

کاف شورو کښې دَ کمال دے

په کاغذ او په کابل کښې

کاف شورو کښې په اول کښې

کاف نه ډير تہ کې جوړيږي

وُلے تا ته نهٔ يادېږي

....

دَ ,, ګ ,, بيان

چې کنډه کاف سره مَل شي

(c) ketabton.com: The Digital Library

کاف به ګاف سره بدل شي
کاف نه ګاف داسي جوړيږي
په دي ټول خلق پوهيږي

.... مثالونه ....

دَ ګلاس تهکي اول دے
دَ ګل سر کښي هرخوا تل دے
په ګجرات ، ګناه ، ګرمي کښي
ګاډي ، ګاډو او په ګولي کښي
ګاف شورو کښي دَ ګازرو
دا سبزي ده دَ خوړلو
کاف سره ګډي جوړيږي
خوك په دي به خوشحاليږي؟
ګيس کښي ګاف مدام اول کښي
راځي ګاف په هر محل کښي
مينځ ، اخر او ابتدا کښي
ګاف ليدلے شے په دُنيا کښي
دَ ګُرګُر په سر کوټي کښي
مينځ کښي ګاف دے په لړګي کښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګ کښې ګاف په اختتام دے
ګاف حُسن دَ هر کلام دے

....

دَ „ ل ،، بیان

لام کونتهي اُلټا عصا ده
لاس کښې دا دَ هر بابا ده

.... مثالونه ....

دَ لیمبو ، لوکاټ په سر کښې
لام به ستا شي په نظر کښې
لفظ ، لغت جوړ دی لام نه
تپوس اُوکړۀ خاص او عام نه
لام په سر کښې دَ لښکر دے
په لالیچ کښې لام په سر دے
لام په سر کښې دَ لاهور دے
اول تهٔ کښې لام دَ لور دے
لالټین جوړ مدام دَ لام نه
تپوس اُوکړۀ دي عوام نه

دَ رنړا ښه وسيله ده
دَ تاريخ يوه حصه ده
لوټه جوړه مدام لام نه
پټه نه ده له عوام نه
په اُودس کښې په کاريږي
په بازار کښې ملاويږي

....

دَ ,, م '' بيان

لام پسے شکل دَ ميم دے
په آخر کښې دَ رحيم دے
سرئې ګول دے غټ هرخواته
دَ ميم شکل جوړ شو تاته

.... مثالونه ....

ميم سره جوړه مرغې ده
ناسته بره په بلې ده
دا خوراك غوارې زمانه
هم خوراك غوارې دا ستا نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر كښي ميم دَ موم بتي دے
ضرورت دَ زندګي دے
ميم شورو كښي دَ مزدور دے
سر كښي دَ ملك او منشور دے
سر كښي ميم هم دَ ماستو دے
ميم په سر كښي دَ مولو دے
سر كښي ميم دَ هر ماشوم دے
ميم په سر كښي دَ مظلوم دے
ميم مذهب كښي په ماده كښي
سر كښي ميم په مدرسه كښي
محمدؐ كښي ميم اول دے
رهنما زمونږه تل دے
ميم په سر كښي دَ موسم دے
ميم اخر كښي دَ ادمؑ دے
دَ مالتې په سر كښي ميم دے
په اخر كښي ميم دَ نيم دے
موبائل كښي ميم په سر كښي
اول تكي مقدر كښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ميړی ميم سره جوړيږی
اتفاق سره اوُسيږی
په ګرمي کښي ذخيره کړی
بيا يخني کښي ځان دمه کړي

....

دَ ,, ن ،، بيان

ميم پسې مقام دَ نون دے
څومره ښکلي دا مضمون دے
يوه کنده يو نقطه ده
دا نقطه په مينځ پرته ده

.... مثالونه ....

سر کښي نون دَ ناشپاتي دے
نون شوروکښي دَ نوري دے
سر کښي نون دَ نور، نرم دے
په آغاز کښي دَ نظم دے
نون نبي کښي په اول دے
اول تکي دَ نفل دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابتـــدا کښـــي پـــــه نـــقـــطـــــه کښـــي

نــعـــت ، نــعـــره ، پـــه نتيـجـــه کښـــي

پـــــه نسيـــم ، نســـل ، نـــظـــر کښـــي

دَ نـــايـــاب ټـــکـــی پـــه ســـر کښـــي

پـــه نـــغـــمـــه ، نـــمبـــر ، نشـــان کښـــي

نـــون اول وی دي مـــکـــان کښـــي

نـــمـــر کښـــي نـــون پـــه ابتـــدا وی

مـــخـــامـــخ کـــــۀ ټـــکـــي دا وی

وسيـــلـــه ښـــــۀ دَ رنـــا ده

ذريـــعـــه ښـــــۀ دَ رنـــا ده

....

دَ „ ڼ “ بيان

نـــون دَ نـــون پـــه شـــان هـــرخـــواتـــه

يـــو کـــونـــډه لانـــدي ئـــي مَـــلا تـــه

.... مثالونه ....

نـــون راځـــی مـــدام اخـــر کښـــي

وی دغـــه تـــمـــام اخـــر کښـــي

بون او چاڼ ئي مثالونه
ياد کړه نور داسي ځيزونه

....

دَ ,, و '' بيان

نون پسې هر خواته واؤ دے
سر ئي ګول پوره راتاؤ دے

.... مثالونه ....

واؤ نه وړی دَ جهان دی
دا کرلی چي انسان دی
پخي شوي چي نيني دی
دَ جوارو دانې ده
وُنه دا زمونږ په پخوا کښي
سوري دغه په دُنيا کښي
دا کرلی مشرانو
ددي کلي مشرانو

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ „ ه " بيان

ناسته ګول وی يا دوه ستر ګي
ياده ها کړه دا دوه ستر ګي

.... مثالونه ....

دَ هاکي په سر کښي هي ده
لوبه ډيره دَ مزي ده
دا قامي لوبه دَ ټولو
اے ورو، لويو، همځولو
دَ هلك تہکی په سر کښي
هي به ستا شي په نظر کښي
هي چي ځنګ ده ابتدا کښي
داوی مينځ کښي انتها کښي

....

دَ „ ی " بيان

.... مثالونه ....

يي نه يو ے راځي وروره !
په پټو کښي دغه ګوره

دَ غوئی په څټ پرته ده
عجیبه ددي نقشه ده

....

دَ „ ی ،، معروفه بیان

څنګ په څنګ په کښې وی ټکی
په ښه رنګ په کښې وی ټکی
دغه ټکی یې نه لاندي
لاندي یې نه دا مدام وی
مخکښې زیر په دي مقام وی
لږ په زور دا اداکیږی
دا چې کله ښکاره کیږی
چې وی جمع دَ اسمونو
چې وی جمع دَ نومونو
هلته کښې زیاته اکثره
دا موندي شی اے بشره !
که واحد او مذکر وی
مجهوله که ۀ په آخر وی
هلته جمع کښې مدام وی

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه صـــورت بـــــه بنـــــۀ تـــمــــام وی
يـــو ســـــــرے دے ، ډيـــــر ســــــری وی
يــــو زمـــــــرے دے ، ډيــــر زمــــری وی
دَ فـــعـــــلــــونـــو پــــــه اَخـــر کښــــې
داراتــــلــــے شـــــې لــــراو بــــر کښــــې
خـــوری ، ســـــاتـــــی يـــې مثـــالـــونـــه
ډيک لـــــــه دي نــــــه کتــــابــــونــــه

.... مثالونه ....

دَ اميـــن ، کبيـــن پـــــه ميــنــغ کښــــې
تـــل دَ شيـــن او سيـــن پـــه ميـــنـــغ کښــــې
مـــعـــــروفـــــه ئـــې بــــــه مـــدام وی
دَ هـــــريـــــوئـــــې خپـــل مـــقـــــام وی
دَ غـــــريـــــب ئـــــې مـــعـــــروفـــــه ده
دَ نـــصيـــــب ئـــــې مـــعـــــروفـــــه ده
ميــــنـــغ کښـــې ئـــې دَ تـــکــــی تيـــم
مـــــعـــــــروفـــــــه ده ئـــــې دَ نيـــم
مـــعـــــروفـــــه ئــــې دَ فــــقيــــر ده
دَ ميــــــــــــــــــر ده دَ اسيـــــــــــر ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا چې کيږه يا ديوه ده
مينغ کښې ئې ئې معروفه ده
مثالونه ئې هم نور شته
زيات ښۀ ډېرپه هريو لور شته

....

دَ „ ي “ مخصوصه بيان

دا خاص شوي خاص مقام له
دا يا نه ده هر کلام له
ددې يا مقصد جُدا دے
تلفظ ئې لنډ صفا دے
نه اُوږدېږي په گفتار کښې
هر طرف ته په اظهار کښې
ښه پسته نرمه ادا ده
مخصوصه تپوله دا يا ده
معروفې نه لږ بدله
هر ادا لرونکې خپله
لږه لرے مجهولې نه
بيل آواز لرى له دې نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

مينغ آواز ددي ياکانو
دا کړۀ ياد په ماشومانو
مجهوله نه معروفه ده
يا په مينغ کښي مخصوصه ده
لاندي باندي په کښي ټکی
باندي لاندي په کښي ټکی
دا ښکاره ئي علامت دے
ښه ښکاره ئي شناخت دے

.... مثالونه ....

مينغ کښي ئي ده په غلبېل کښي
مينغ کښي بنده ده په جېل کښي
په راشپېل ټکي کښي ئي ده
تل په سپېل ټکي کښي ئي ده
ئي راغلے ده په ګېر کښي
ئي راغلے ده په سېر کښي
دلته ئي به مخصوصه وی
کيدے نشي چي اُوږده وی
دَ مېز ئي بله دَ تېل ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخصوصه ئي هم دَ فېل ده
دَ الټېن ئي مخصوصه ده
دَ رڼا ښۀ ذريعه ده

....

دَ „ ی “ تانيثي بيان

دا چې وروستو ئي لکۍ ده
بيله بيله په مرضي ده
تانيثي يا دغه ياده
نه ده نه ده بې بنياده

.... مثالونه ....

دَ تانيث ئي دَ تختۍ ده
دَ کړۍ هم دَ ډوډۍ ده
ئي اخر کښې په دړۍ کښې
تانيثي ئي ده لکۍ کښې
دَ بوجۍ ، درۍ ، کرسۍ ده
تانيثي ئي دَ کټوۍ ده
دَ جينۍ ټکۍ اخر کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تـــــانیشـــــی یــــــا دغــــــــه درکښـــــي
تـــــــانیشــــــی دا دی ئـــــــي ګــــــانـــــي
پــــــــــه یــــــادولــــو کښـــــي اســــــانـــــي

....

دَ ,, ئ ،، امریه بیان

امـــــریــــــه یـــــا کښــــي طــــلـــــب وی
مـــنـــع څــــه چـــي ستــــاپـــــه لـــب وی
چـــي پــــــه یـــي بـــانـــدي هـــمـــزه وی
خــــــامــــخـــــــا دا امــــریـــــــــــه وی
ښـــــــــه اســــــان ئـــــي عـــلامــــــت دے
ښـــــــــه اســــان ئـــي شــنـــــاخـــت دے

.... مثالونه ....

مــــــه خــــوری ګــنـــد بـــلا بـــــازار کښـــي
مــــــــه اُودریـــــــږئ چـــــرتـــــــه لار کښـــي
کـــــــــــارکــــــوئ اســـــــــــــان اوګــــــــران
یــــــــــــــــادوئ اســــــــــــــــان اوګـــــــــــران
ولیــــــکـــــئ سبـــــق خــــوشـــــخـــــطــــــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

نقل کړئ سبق خوشخطه
پاڅئ پاڅئ مونږ د پاره
هیره نه کړئ نیغه لاره
دغه حکم دغه کار
د بل منع په ګفتار
امریه لفظونه ټول دي
خامخا دغه یادول دي
په کښې یې تل امریه وي
یې د پاسه به همزه وي
دا اسان یې علامت دے
ښه اسان یې شناخت دے
مثالونه ددې ډېردي
د عاقل نه کله هېردي

....

د ,, ے ،، مجهوله بیان

دا پرته او ملاسته ټوله
نه راتلې شي ناسته ټوله
په پرته یې دغه یاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

مَـــلا ددي ســـــمــــــه بـــــرېـــــاده
مـــلا ستـــــه مـــلا ستــــه پـــــه ميـــدان وی
دا چـــــي چـــــرتــــــه کښـــــي بيــــــان وی
مـــجهـــولــــــه بــــانــــدي يــــاديــــږی
يــــي خـــفـــــه بـــــانـــدي يـــاديـــــږی
هـــرســــاعـــت پـــرتــــه پـــرتـــــه وی
چــــــي ئـــــي دلتــــــــه تــــذکـــــره وی

.... مثالونه ....

دا پــــــه کـــورکښـــي چـــي تـــالـــے دے
قيـــــمتـــــــی چــــــي دا کـــــالـــے دے
مـــجهـــولــــــه دلتــــــه کښـــي يــــا ده
چــــــــــي اخــــــــرکښـــــــــي دا ادا ده
بـــــل سپـــــرلـــــے دے کـــــــه ازغـــــے دے
دا کــــــــۀ بـــــل تـہــــکـــــي ســــرے دے
يــــــاء مــــجهـــولـــــه ئـــي اخــــرکښـــــي
ستـــــــا مــــدام دي وی نــــظــــرکښــــي
بـــــل مــــنـــگـــــے دے کــــــۀ ميــــږے دے
حــــفـــــاظـــــت لــــــره کــــــۀ سپـــــے دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا اخر ته ئي مجهوله
دا خبره ښه معقوله
ددي ئي دا مثالونه
ډك له دي نه كتابونه

....

دَ پښتو پنځه يي ګاني

سکول ته لاړي ماشوماني
دا پنځه واړه يي ګاني
معروفي سره کتاب وُ
په کتاب ښکلي ګلاب وُ
مخصوصي سره تختۍ وه
دَ اِملا دَ خوشخطۍ وه
تانيثي سره بسته وه
ورسره يو امرسه وه
امرئي سره قلم وُ
دَ خپل کار ورسره غم وُ
مجهوله سترې خفه وه
درنه ډيره ئي بسته وه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اُوړِده دوی ســــــــــره پـــــــــــــه ځــــــنګ وه
دا بـــــــدلــــــــــــــه لږ پــــــــــــــه رنګ وه
ځــــنګ پـــــــه ځــــنګ وے دوی روانـــــي
پـــــه شـــــريـــــکـــــه پـــــه خـــوريـــانـــي
چـــي کـــوشـــــش کـــوی دُنيـــا کښـــي
مـــدام ګـــــرځـــــی پـــــــه رڼــــا کښـــــي
عـــــلــــم حُســـــــن او ښــــــکــــــلا ده
عـــــلـــــم پـــــوهــــــــــــه ده رڼـــــــا ده

....

دَ کتاب وړومبي برخه سرته
وورسيدهٔ. الحمد للّٰه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمٰن الرحيم
وصلى الله علىٰ النّبيّ الامّي

دَ الف او بې خاندان

ګاونډيان الف او باء دي
خپل خپلوان دَ پې او تاء دي
ټې ددوی دَ خاندان ده
ثې ټوله دَدوی په شان ده
دوه کوروڼه شپږ حرفونه
پنځه يو ځائې يو شکلونه
يو په تن صورت بدل دے
نيغ ولاړ په هر محل دے
دا يادېږي په الف
بيانېږي په الف
دغه دوه دي خاندانه
درنه هير نشي انسانه!

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

د „ ب “ خاندان

کور کښې تـول اُوسـى دَ بې
بې بې وائـى ورتـه پـې
تې دَ ټې ده مشـره خـور
ټـول کـارونـه کـړى دَ کـور
ثې دَ ټـولـو نـه وړه ده
خـو پـه خـوئـى درنـه مـړه ده
حيـاداره کـورنـې ده
ښـه ديـنـداره کـورنـې ده
ګـاونـډيـان دى دَ الف
قـدردان دى دَ الف
بـل طـرف تـه پـه دُنيـا کښې
ورسـره اُوسـى جيـم خـوا کښې
ښـه ګـاونـډى ئـې دَ جهـان دے
قـدرمـنـده خـانـدان دے

....

....

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ جيم او دال خاندان

جيم دَ ځيم يو خاندان دے
چي دَ ځيم په رنګ په يو شان دے
حي دَ خي اُوسيږي خواته
په يو خال بدل دُنيا ته
دال د خاء دے په ګاونډ کښې
مدام دا دے په ګاونډ کښې
ډال دَ ذال دَ خاندان دے
په خپل ځائي ښه قدردان دے
دا ټول دوه دي خاندانه
هير دي نشي دا انسانه!
شپږ اُوسيږي يو محل کښې
دري اُوسيږي محل بل کښې
شپږ په شکل دي يو شان
دري دَ بل دي خاندان

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ ري خاندان

ري دَ ړي ده په ګاونډ کښي
ژي دَ ږي ده په ګاونډ کښي
د دوی یو دے خاندان
په صورت شکل یوشان

....

دَ سین خاندان

سین سره اُوسیږي شین
ورسره په خوا کښي ښین
دَ دوی یو محل دے کور
ورسره نیشته څوک نُور

....

دَ صاد خاندان

صاد دَ ضاد سره آباد دے
خاندان له غم آزاد دے
بس دوه تنه دا دَ کور دي
داسي وایه ورور او خور دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

....

ذَ عين خاندان

عيـــن ذَ غيـــن ذَ كـــوريــو كَــــــس دے
دغـــــــه سپيــــن اوتـــوريَـــو كَــــس دے
دواړه ورورنـــــــه ميـــنـــــــه نـــــاك دي
پـــــــه بـــدن پـــــــه كپـــړو پـــــاك دي

....

ذَ في خاندان

فــــي يـــواځـــي اُوســــي كـــور كښـــي
داســـــي ژونـــد وي سَـــم پـــــه اُور كښـــي
چـــي ئـــي نـــــۀ ځـــــه خـــانـــدان وي
بـــــــس يـــواځـــــائـــي پـــــه جهـــــان وي

....

ذَ قاف خاندان

قـــــاف ذَ فـــي پـــــه شـــــان يـــوځـــائـــي
ښـــــۀ نـــــه دے انســــان يـــوځـــائـــي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورته ګران دَ دُنیا ژوند وی
تن یو ځائي فکر مند وی

دَ کاف خاندان

کاف دَ قاف په شان یو اخي
ښه نه دے انسان یو اخي
کله ژوند ورته اسان وی
دا ژوندون ورته ډیر ګران وی

دَ ګاف خاندان

ګاف دَ لام په شان یو تن دے
بیل ئي کور دے بیل وطن دے
نیشته څوك ورسره کور کښې
زندګی ئي سَمه اُور کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ لام او ميم خاندان

ميم دَ لام په شان يواځي
دَ امام په شان يواځي
ډير کۀ وي خو مقتديان وي
مخکښي کله ډير کسان وي ؟
نيشته ځوك ئي خاندان کښي
ورسره په دي جهان کښي

....

دَ نون خاندان

نون دَ نون سره يو ځائي وي
بيل په يو کرښه ټوپي وي
يو ئي دلته خاندان دے
د دوی بيل کور دَ جهان دے

....

دَ واؤ خاندان

واؤ په شکل ټول جُدا دے
تاؤ صورت ئي دَ دُنيا دے

(c) ketabton.com: The Digital Library

عجيبه شکل وصورت ئې

بره ګوره حقيقت ئې

....

دَ هې خاندان

هې يواځائې دوه ئې ستر ګې

سَم غم رازې دوهٔ ئې ستر ګې

په خپل کور کښې دا يواځې

دَ بل کور کښې دا يواځې

....

پنځه قسمه ئې ګانې

دا پنځه قسمه ئې ګانې

دي پښتو کښې راروانې

معروفه په کښې اول ده

ډيره ډيره مستعمل ده

څنګ چې يا دا معروفه ده

نوم دَ بلې مخصوصه ده

دا خاص شوې خپل مقام له

(c) ketabton.com: The Digital Library

دَ پښتـــــو حسيــــن كـــــلام لـــــــــه
دَ تـــانيـــث پـــه كښـــي يـــاء بـلــه
نـــخـــانـــه ئـــي هــــريــو خپــلـــه
امـــريــــــه يــــاء پـــه امـــر كښـــي
راځـــي هـــرخــوا پــــه نـظــر كښـــي
مــجهــولــــه يـــا مـــلاستــه مـلاستـــه
نـــــه وی نـــــه وی دغــــــه نـــاستـــــه
دا پښتــــــــو دَ پښتـــــــونـــــخــــوا ده
دَ هــــــرچـــــا لهـــــجـــــه جُـــدا ده

تحمت بحمد اللّٰه وبتوفيقهٖ

ربنا تقبل منا انك انت السميع العليم

وتب علينا انك انت التواب الرحيم

وماتوفيقى الا باللّٰه العلى العظيم
وصلى اللّٰه تعالىٰ علىٰ خير خلقهٖ محمد واٰله
واصحابهٖ اجمعين . آمين
يارب العٰلمين .

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library